

Pracovní list

Předmět: Zeměpis

Ročník: Šestý

Opakování vzdělávacího celku: Hydrosféra

Země vyniká mezi planetami sluneční soustavy svojí hydrosférou. Je to prostor na povrchu, pod povrchem i v zemské atmosféře, kde se vyskytuje a pohybuje voda v různých skupenstvích.

Pod pojmem hydrosféra (vodní obal země) rozumíme tedy vodu v oceánech a mořích a vodu na povrchu souše, patří sem i voda vázaná v ledovcích a organismech, půdní, podzemní a atmosférická voda.

Voda patří k nejrozšířenějším látkám na Zemi a je v neustálém koloběhu. Pro člověka má prvořadý význam podzemní voda jako pitný zdroj, řeky a jezera jako zdroj energie a spolu s půdní a atmosférickou vodou jako zdroj vláhy.

Schéma rozdělení vod:

voda (71%=100%)	-slaná (94%)
	-sladká (6%)
	-podpovrchová (4,3%)
	-led (1,7%)
	-povrchová a atmosférická (0,03%)
	-povrchová (0,029%)
	-atmosférická (0,001%)
	-řeky (0,00015%)

Zkus si vyrobit doma mořskou vodu: do 0,5 vody dej 0,5 čajové lžičky soli. Chutná stejně jako ta o dovolené?

Světový oceán:

- největší souvislá vodní plocha na zemském povrchu
- zabírá 94% objemu všech vod na Zemi a 70,92% celého zemského povrchu
- průměrná hloubka je 3 930 m
- největší hloubky dosahuje v podmořských příkopech (Mariánský p. -11034m) **Najdi na mapě**
- nejmenší hloubky dosahuje v šelfech u pobřeží

-světadíly a ostrovy dělí sv. oceán na jednotlivé oceány, moře, zálivy a průlivy

Ve 20.st. se na základě oceánických výzkumů vyčlenily 4 nám známé oceány:

Tichý oceán - 49%

Atlantský oceán - 26%

Indický oceán - 21%

Sev.ledový oceán - 4%

Rekordy oceánů:

Tichý oceán:- největší, nejhlubší - portugalský mořeplavec Fernao de Magalhaes ho jako první přeplul (1520-1521), aniž by ho zastihla bouře

Severní ledový oceán:- nejmenší, nejmělsí a nejchladnější (zima -1,8°C; léto 1,5°C)

Indický oceán:- nejslanější a nejteplejší

- portugalcí B.Diaz a hlavně Vasco da Gama tudy objevili námořní cestu do Indie kolem mysu Dobré naděje

Atlantský oceán:-poprvé přeplut kolem roku 1003 Leifem Erikssonem a až téměř o 500 let později Kryštofem Kolumbem

Zjistí si informace o uvedených mořeplavcích a najdi si v atlase kudy pluli. Zapiš si je do sešitu.

**Další informace najdeš v učebnici nebo sešitě. Pracuj s atlasem!
Vypracoval: Mgr. Jaroslav Fránek**